

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpați, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 03 ianuarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2018, în cauza penală în privința lui

Vasilachi Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx

și

Țaran Mihail Onisim, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.01.2016 - 03.01.2018;

Instanță de apel: 28.02.2018 - 03.07.2018;

Instanță de recurs: 10.09.2018 - 19.03.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 03 ianuarie 2018, Vasilachi Vasile și Țaran Mihail au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal, la câte 5 ani închisoare fiecare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe termen de câte 5 ani fiecare.

Procesul penal în privința lui Vasilachi Vasile în baza art.152 alin.(1) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală potrivit art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dragușciuc Gheorghe a fost admisă, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Vasilachi Vasile și Țaran Mihail în beneficiul lui Dragușciuc Gheorghe suma de 3 403 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, *Vasilachi Vasile* fiind numit prin ordinul nr.180ef din 05 mai 2012 al comandantului Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” în funcția de locțiitorul comandantului de grup al grupului de luptă al detașamentului intervenție acțiuni speciale nr.3 al Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a IGP al MAI și fiind astfel, conform art.123 alin.(1) Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, având gradul special de locotenent de poliție, fiind delegat în baza dispoziției nr.29/225 din 27 septembrie

2012 a comandantului Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” la Comisariatul de poliție Sîngerei, pentru perioada 28 septembrie - 03 octombrie 2012, în scopul realizării unor măsuri de prevenire generală și individuală, combaterii fenomenului infracțional și menținerii ordinii publice, precum și eficientizarea activităților în mediul persoanelor aflate în vizorul poliției, în timpul îndeplinirii obligațiilor de servicii, contrar art.3 CțEDO adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; art.24 alin.(2) din Constituție; încălcând grav prevederile art.art.4, 12-15 din Legea nr.416 din 18 decembrie 1990 „Cu privire la poliție” (lege în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), precum și dispozițiile pct.1, 3, 4 ale capitolului I și pct.1, 2 ale capitolului II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15 februarie 1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar prevederilor lit. d), f), g), m) pct.15, lit. a), b) pct.16 din Codul de etică și deontologice al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10 mai 2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodelor nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, în noaptea de 02 spre 03 octombrie 2012, aproximativ la ora 00.30, împreună cu Țaran Mihail, polițistul operativ al grupului de luptă al detașamentului intervenție acțiuni speciale nr.3 al Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a IGP al MAI, în s. Prepeleța, r-nul Sîngerei, cu scopul de a-i pedepsi pentru neîndeplinirea de către conducătorul de vehicul Dragușciuc Gheorghe a indicației legale, dată de agenții de circulație ai Secției poliției rutiere ai Comisariatului de poliție Sîngerei, Romandaș Vasile și Pasat Vasile de a opri vehiculul și pentru a-i intimida, cu forța l-a scos pe pasagerul Novoloacă Ștefan din automobil aplicându-i intenționat lovituri cu patul de la pistolul-mitralieră „AKCY” în regiunea corpului și lovindu-l peste picioare l-a doborât, iar când ultimul se afla culcat la pământ cu fața în jos, i-a aplicat lovituri cu mâna după cap. Între timp, coautorul actelor de tortură Țaran Mihail, cu care acționa de comun, i-a aplicat lui Dragușciuc Gheorghe mai multe lovituri cu mâinile, picioarele și patul de la pistolul-mitralieră „AKCY” peste toate părțile corpului și membre, după ce i-au imobilizat mâinile la spate cu un fir de plastic, forțându-l să urce în automobilul său și lovindu-l în spate cu pumnul. După aceasta l-au reținut pe Dragușciuc Gheorghe, care era suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate și l-au condus la Comisariatul de poliție din or. Sîngerei. Ca rezultat lui Novoloacă Ștefan i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.27D din 09.02.2013 vătămării corporale medii, iar lui Dragușciuc Gheorghe i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.28D din 09.02.2013, vătămări corporale neînsemnate.

În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Vasilachi Vasile lui Novoloacă Ștefan și Dragușciuc

Gheorghe le-au fost provocate suferințe fizice și psihice puternice, exprimate prin dureri intense cauzate de loviturile aplicate, traume, psihologice manifestate prin cefalee, schimbarea tiparelor de somn, frică și crize convulsive.

Tot *Vasilachi Vasile*, în noapte de 02 spre 03 octombrie 2012, aproximativ la ora 00.30, în s. Prepeșița, r-nul Sângerei, cu forța l-a scos pe pasagerul Novoloacă Ștefan din automobil condus de Dragușciuc Gheorghe, aplicându-i intenționat lovituri cu patul de la pistolul-mitralieră „AKCY” în regiunea cutiei toracice pe stânga și lovindu-l peste picioare l-a doborât, iar când ultimul se afla culcat la pământ cu fața în jos, i-a aplicat lovituri cu mâna după cap. Ca rezultat lui Novoloacă Ștefan i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.27D din 09.02.2013 vătămării corporale medii.

Țaran Mihail fiind numit prin ordinul nr.67ef. din 24 iulie 2009 al Vice-ministrului Afacerilor Interne în funcția de polițist operativ al grupului de luptă al detașamentului intervenție acțiuni speciale nr.3 al Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a IGP al MAI și fiind astfel, conform art.123 alin.(1) Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, având gradul special de sergent major de poliție, fiind delegat în baza dispoziției nr.29/225 din 27 octombrie 2012 a comandantului Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” la Comisariatul de poliție Sângerei, pentru perioada 28 septembrie - 03 octombrie 2012, în scopul realizării unor măsuri de prevenire generală și individuală, combaterii fenomenului infracțional și menținerii ordinii publice, precum și eficientizarea activităților în mediul persoanelor aflate în vizorul poliției, în timpul îndeplinirii obligațiilor de servicii, contrar art.3 CțEDO adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997, art.24 alin.(2) din Constituție, încălcând grav prevederile art.art.4, 12-15 din Legea nr.416 din 18 decembrie 1990 „Cu privire la poliție” (lege în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii), dispozițiile pct.3, 4 capitolului I și pct.1 ,2 capitolului II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15 februarie 1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale, contrar prevederilor lit. d), f), g), m) pct.15, lit. a), b) pct.16 din Codul de etică și deontologice ale polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.481 din 10 mai 2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care i-l obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodelor nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și Legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, în noapte de 02 spre 03 octombrie 2012, aproximativ la ora 00.30, împreună cu locțiitorul comandantului de grup al grupului de luptă al detașamentului intervenție acțiune specială nr.3 al Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” a IGP al MAI *Vasilachi Vasile*, în s. Prepeșița, r-nul Sângerei, cu scopul de a-i pedepsi pentru neîndeplinirea de către conducătorul de vehicul Dragușciuc Gheorghe a indicației legale, dată de agenții de circulație ai Secției poliției rutiere ai Comisariatului de poliție Sângerei, *Romandaș Oleg* și *Pasat Vasile* de a opri vehiculul și pentru a-i intimida, i-a aplicat intenționat lui Dragușciuc

Gheorghe mai multe lovituri cu mâinile, picioarele și patul de la pistolul-mitralieră „AKCY” peste toate părțile corpului și membre, după ce i-a imobilizat mâinile la spate cu un fir de plastic, forțându-l să urce în automobilul său și lovindu-l în spate cu pumnul. Între timp, coautorul actelor de tortură, Vasilachi Vasile, cu care acționa de comun, cu forța l-a scos pe pasagerul Novoloacă Ștefan din automobil aplicându-i intenționat lovituri cu patul de la pistolul-mitralieră „AKCY” în regiunea corpului și lovindu-l peste picioare l-a doborât, iar când ultimul se afla culcat la pământ cu fața în jos, i-a aplicat lovituri cu mâna după cap. După aceasta, l-au reținut pe Dragușciuc Gheorghe, care era suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate și l-au condus la Comisariatul de poliție din or. Sîngerei.

Ca rezultat lui Dragușciuc Gheorghe i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.28D din 09.02.2013, vătămări corporale neînsemnate, iar lui Novoloacă Ștefan i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.27D din 09.02.2013, vătămării corporale medii.

În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Țaran Mihail lui Novoloacă Ștefan și Dragușciuc Gheorghe le-au fost provocate suferințe fizice și psihice puternice, exprimate prin dureri intense cauzate de loviturile aplicate, traume, psihologice manifestate prin cefalee, schimbarea tiparelor de somn, frică și crize convulsive.

3. Partea vătămată Dragușciuc Gheorghe a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vasilachi Vasile și Țaran Mihail să fie condamnați în baza art.309¹ alin.(3) Cod penal, la câte 7 ani închisoare și admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, pedeapsa aplicată inculpaților este prea blândă, iar acțiunea civilă neîntemeiat a fost admisă parțial.

Or, inculpații, din momentul pornirii urmăririi penale, inclusiv și la etapa examinării cauzei în instanța de judecată, nu și-au recunoscut vinovăția și nici unul din ei nu a întreprins măsuri pentru a recupera prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate.

Mai mult, pedeapsa aplicată nu-și va atinge scopul propus de restabilire a echității sociale, corectare și resocializare a inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or pentru aplicarea unei pedepse minime prevăzute de legea penală este necesară prezența circumstanțelor atenuante prevăzute la art.76 Cod penal, dar care în speță lipsesc.

La fel, a invocat că, prima instanță neîntemeiat nu a admis integral acțiunea civilă, or, suma de 50 000 lei care a fost dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciu moral nu este proporțională suferințelor fizice și psihice provocate părții vătămate, deoarece aceasta a fost supusă unui stres enorm în rezultatul acțiunilor inculpaților.

3.1. Inculpații Vasilachi Vasile și Țaran Mihail au contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivare apelului au invocat că, din probele anexate la cauza penală este demonstrat comportamentul agresiv al conducătorului auto Dragușciuc Gheorghe cât și refuzul categoric de a da acordul la testarea alcoolscoptică și examenul medical fără motiv plauzibil.

Totodată, prima instanță, făcând trimitere la prevederile art.3 CȚEDO, nu a reținut alegațiile inculpaților precum că Dragușciuc Gheorghe ar fi comis infracțiunea

privind eschivarea intenționată de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, fapt confirmat prin sentința Judecătorei Sîngerei, însă după concluzia instanței aceste împrejurări nu schimbă situația de fapt a lucrurilor, ceea ce în opinia apelanților nu este corect, considerând că dacă nu interveneau nu se știe cum derulau acțiunile părții vătămate în continuare.

De asemenea, este greșită poziția primei instanțe în ce privește aprecierea critică a declarațiilor martorilor Pasat Vasile, Zolotcov Ruslan și Romandaș Oleg, din simplul motiv, că în ședința de judecată ei au depus mărturii în favoarea inculpaților, iar conținutul declarațiilor lor nu coroborează cu probele cercetate în ședința de judecată, menționând că acești martori la data comiterii infracțiunii, împreună cu inculpații, se aflau în exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de polițiști, fiind astfel încălcat principiul egalității armelor consfințit de art.6 CțEDO.

La fel, apelanții și-au exprimat dezacordul cu faptul că instanța a reținut întru argumentarea sentinței declarațiile părții vătămate Dragușciuc Gheorghe, date în ședința de judecată, apreciind că ele coroborează cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, făcând trimitere la actele de expertiză.

Un alt argument care pune la îndoială legalitatea sentinței este, că instanța cu referire la declarațiile părții vătămate Novoloacă Ștefan a contrapus declarațiile acestuia de la urmărire penală celor din ședința de judecată, unde se constată că declarațiile părții vătămate date în sensul că *„nu poate concretiza timpul când s-a rupt coasta, deoarece cu trei zile după caz, a coborât un butoi în beciul său și s-a lovit, este probabilitatea că atunci s-a rupt”* nu prezintă veridicitate, or, prin concluziile raportului de expertiză nr.224 din 09.07.2014, la Novoloacă Ștefan s-a depistat vătămare corporală medie, în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire sau de un obiect contondent dur, iar leziunile constatate nu sunt caracteristice pentru cădere simplă de la înălțimea propriului corp sau prin automutilare și pătimitul a suportat nu mai puțin de 2 acțiuni traumatice, probă care prin coroborare cu actul nr.201-2013 de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie se constată că partea vătămată Novoloacă Ștefan a suportat o traumă psihologică manifestată prin cefalee, schimbarea tiparelor de somn, pretinsa tortură la care a fost supus, reacție tipică la un stres extrem în cadrul contextului cultural și social.

Totodată, apelanții au indicat că, contrar prevederilor art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța a concluzionat, că schimbarea declarațiilor de către partea vătămată Novoloacă Ștefan în instanța de judecată, având statut de condamnat la moment care își execută pedeapsa închisorii, constituie doar o metodă inventată întru eludarea pedepsei penale de către noii-inculpați, considerând în același timp că declarațiile părții vătămate Novoloacă Ștefan date în cadrul urmăririi penale sunt veridice și confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii în privința acestuia.

În această ordine de idei, în opinia inculpaților, prima instanță a luat în considerație doar probele aduse de acuzatorul de stat pentru a pronunța o sentință de condamnare, ignorând totalmente atât declarațiile inculpaților, cât și declarațiile martorilor Pasat Vasile, Romandaș Oleg, ș.a. dând prioritate martorilor acuzării, care sunt combătute cu însuși probele acuzării, cum ar fi declarațiile martorului Voliscaia Raisa și imaginile video a părții vătămate Dragușciuc Gheorghe.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpați, admis apelul declarat de partea

vătămată Dragușciuc Gheorghe, casată sentința în partea încasării prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre în acesta parte, prin care a fost dispusă încasarea în beneficiul lui Dragușciuc Gheorghe din contul lui Țaran Mihail și Vasilachi Vasile a sumei de câte 50 000 lei de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

La fel, a fost dispusă încasarea în mod solidar de la Țaran Mihail și Vasilachi Vasile în beneficiul lui Dragușciuc Gheorghe a sumei de 1 772,54 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpații Vasilachi Vasile și Țaran Mihail, iar probele examinate, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a reținut, că deși inculpații Vasilachi Vasile și Țaran Mihail nu au recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina acestora se confirmă prin cumulul de probe, cum ar fi: declarațiile părților vătămate Dragușciuc Gheorghe (f.d.83-86 vol. III) și Novoloacă Ștefan (f.d.123-125 vol. III); martorilor Volscaia Raisa (f.d.126-127 vol. III); Rudei Nina (f.d.128-129 vol. III); Pasat Vasile (f.d.160-163 vol. III); Zolotcov Ruslan (f.d.141-143 vol. III); Romandaș Oleg (f.d.144-148 vol. III); procesul-verbal de cercetare la fața locului cu tabelul foto din 06.11.2012 (f.d.114-117 vol. I); procesul-verbal de confruntare din 10.10.2013 dintre partea vătămată Dragușciuc Gheorghe și bănuitul Țaran Mihail (f.d.10-11 vol. II); procesul-verbal de confruntare din 10.10.2013 dintre partea vătămată Dragușciuc Gheorghe și bănuitul Vasilachi Vasile (f.d.14-15 vol. II); procesul-verbal de confruntare din 10.10.2013 dintre partea vătămată Novoloacă Ștefan și bănuitul Vasilachi Vasile (f.d.16-17 vol. II); procesul-verbal de confruntare din 14.10.2013 dintre partea vătămată Dragușciuc Gheorghe și bănuitul Pasat Vasile (f.d.18-20 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.27D din 09.02.2013 (f.d.24 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.28D din 09.02.2013 (f.d.35 vol. II); procesul-verbal de cercetare la fața locului cu tabelul foto din 27.11.2013 (f.d.44-48 vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr.3241/D din 17.03.2014 (f.d.63-64 vol. II); raportul de expertiză medico-legală în comisiei nr.224 din 08.07.2014 (f.d.75-78 vol. II); actul nr.201a-2013 de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie (f.d.87-88 vol. II); actul nr.202a-2013 de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie (f.d.99-100 vol. II); informația comandantului Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger” nr.29/118 din 20.02.2013 (f.d.115 vol. II).

În contextul dat, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe care a stabilit că din analiza probelor cercetate se demonstrează cu certitudine vinovăția făptuitorilor în comiterea infracțiunii imputate, iar argumentele invocate de către inculpați în cererea de apel prin care aceștia indică, că nu pot explica de ce partea vătămată Dragușciuc Gheorghe declară că i-au fost cauzate traume, deoarece ei au aplicat legal forța fizică în scopul imobilizării deoarece avea un comportament agresiv, au fost respinse ca fiind neîntemeiate, or, reieșind din declarațiile părților vătămate Dragușciuc Gheorghe și Novoloacă Ștefan rezultă că aceștia au stopat mașina „pentru a permite ambulanței să treacă” și fără nici o somație

din partea colaboratorilor de poliție, fără a putea reacționa, forțat au fost scoși din automobil și puși la pământ.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că, declarațiile martorilor Volscăia Raisa și Rudei Nina și suportul video anexat la cauza penală nr.1-108/13 în privința lui Dragușciuc Gheorghe, trezesc dubii asupra declarațiilor inculpaților Vasilachi Vasile și Țaran Mihail, privind comportamentul neadecvat al părții vătămate, de vreme ce aceste afirmații nu au fost confirmate, or, ambele părți vătămate au indicat că aveau un comportament normal în timpul deplasării cu autovehiculul.

Prima instanță corect a reținut că declarațiile părții vătămate Dragușciuc Gheorghe din ședința de judecată coroborează cu probele cercetate, și anume cu raportul de expertiză medico-legală prin care se constată vătămări corporale neînsemnate care este în coroborare cu actul nr.202a-2013 din 06.06.2013 de expertiză psihiatrico-legală ambulatoriu în privința lui Dragușciuc Gheorghe.

De asemenea, instanța de apel a reținut și aprecierea primei instanțe cu referire la declarațiile părții vătămate Novoloacă Ștefan, or, instanța contrapunând declarațiile de la faza de urmărire penală celor din ședința de judecată, a constatat că declarațiile acestuia nu prezintă veridicitate, deoarece nu coroborează cu raportul de expertiză nr.224 din 09.07.2014, probă care prin coroborare cu actul nr.201-2013 de expertiză psihiatrică-legală ambulatorie, confirmă că partea vătămată Novoloacă Ștefan a suportat o traumă psihologică, manifestată prin cefalee, schimbarea tiparelor de somn; pretinsa tortură la care a fost supus, reacție tipică la un stres extrem în cadrul contextului cultural și social.

Astfel, prima instanță just a concluzionat, că schimbarea declarațiilor de către partea vătămată Novoloacă Ștefan în instanța de judecată, care avea statut de condamnat, executând pedeapsa închisorii, constituie doar o metodă inventată întru eludarea pedepsei penale de către inculpați, stabilind că declarațiile acestuia date în cadrul urmăririi penale sunt veridice și confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În continuare, instanța de apel a remarcat că, din declarațiile inculpaților Vasilachi Vasile și Țaran Mihail și a martorilor Romandaș Oleg, Pasat Vasile și Zolotcov Ruslan, care au descris un șir de acțiuni pretins săvârșite de către partea vătămată Dragușciuc Gheorghe aflat la volanul automobilului, pe care inculpații au încercat de mai multe ori să-l stopeze pentru acțiunile pretins ilegale ale conducătorului auto, rezultă că intensitatea răului tratament din partea inculpaților s-a manifestat prin dorința acestora de a-și dovedi supremația lor față de victime, fără temei și necesitate aplicându-le lovituri cu mâinile, picioarele și patul de la pistolul-mitralieră „AKCY” peste toate părțile corpului și membre, după ce i-au imobilizat mâinile la spate cu un fir de plastic, apoi forțat l-au urcat pe Dragușciuc Gheorghe pe bancheta din spate a automobilului și l-au transportat la comisariatul de poliție.

În același sens, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelanților care au susținut că au acționat la indicația superiorului echipajului, Pasat Vasile, inclusiv în executarea obligațiilor lor de menținere a ordinii publice și de apărare a colaboratorilor, or, acțiunile inculpaților Vasilachi Vasile și Țaran Mihail au fost îndreptate anume în scopul înfrângerii rezistenței părților vătămate Dragușciuc Gheorghe și Novoloacă Ștefan, pentru a-i pedepsi din cauza neîndeplinirii de către conducătorul de vehicul Dragușciuc Gheorghe a indicației legale dată de agenții de circulație, și având scopul de a-i intimida, au aplicat violența fizică ambelor părți

vătămate, ori, acțiunile inculpaților au fost disproporționate față de comportamentul părților vătămate.

Potrivit materialelor dosarului penal s-a constatat că inculpații dețineau asupra lor arme - pistolul-mitralieră din dotare de model „AKCY”, pe care l-au folosit la aplicarea loviturilor părților vătămate Dragușciuc Gheorghe și Novoloacă Ștefan.

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind irelevante argumentele apelanților Vasilachi Vasile și Țaran Mihail prin care se indică că, prima instanță a pus la baza adoptării sentinței doar declarațiile părții vătămate Dragușciuc Gheorghe și ale martorului Voliscaia Raisa, deoarece prima instanță corect a reținut că declarațiile părții vătămate coroborează cu celelalte probe cercetate în cadrul ședinței de judecată, iar declarațiile inculpaților sunt în contradicție cu probele din dosar, fiind apreciate ca o tactică de apărare a acestora.

În contextul celor relevate, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate și argumentele invocate în apelul inculpaților, care în esență susțin că prima instanță eronat a apreciat critic declarațiile martorilor Pasat Vasile, Zolotcov Ruslan și Romandaș Oleg, menționând în acest sens, că declarațiile martorilor menționați sunt subiective și părtinitoare, or prima instanță corect a relevat că aceștia la data săvârșirii infracțiunii, se aflau în exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de polițiști, împreună cu inculpații Vasilachi Vasile și Țaran Mihail.

De asemenea, instanța de apel a respins ca nefondate și argumentele inculpaților care susțin că prima instanță nu a luat în considerare circumstanțele constatate prin sentința Judecătorei Sîngerei din 20 august 2013 de condamnare a lui Dragușciuc Gheorghe în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal, or, din textul sentinței contestate se atestă contrariul și corect a specificat că aceste împrejurări nu schimbă situația de fapt a lucrurilor, ținând cont de prevederile art.3 CțEDO care are un caracter absolut și impune statelor semnatare a Convenției că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

În același timp, instanța de apel a indicat că, nu și-au găsit confirmare nici alegațiile inculpaților precum că în privința lor ar fi fost încălcat principiul egalității armelor prevăzut de art.6 CțEDO, deoarece la verificarea și aprecierea probatorului administrat, prima instanță a analizat și a dat apreciere tuturor probelor invocate și prezentate de părți, inclusiv a declarațiilor martorilor Pasat Vasile, Zolotcov Ruslan și Romandaș Oleg, conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

4.2. În continuare, instanța de apel a reținut că la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă aplicată inculpaților, prima instanță a ținut cont de prevederile art.76, 77 Cod penal, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În această ordine de idei, instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de către partea vătămată Dragușciuc Gheorghe, precum că prima instanță a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpaților, deoarece la adoptarea sentinței de condamnare, prima instanță a reținut lipsa circumstanțelor ce ar agrava răspunderea, inclusiv și lipsa circumstanțelor ce ar atenua răspunderea inculpaților Vasilachi Vasile și Țaran Mihail.

La fel, s-a luat în considerare că infracțiunea face parte din categoria celor grave, de caracterul violent al infracțiunii reflectat în coraport cu modul și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea în privința părților vătămate, starea de

pericol creată pentru valoarea ocrotită, și anume relațiile asupra justiției și a libertăților persoanei, natura și gravitatea rezultatului produs - vătămarea corporală neînsemnată, respectiv medie și cauzarea suferințelor puternice psihice pătimiților; motivele și scopul săvârșirii infracțiunii - pedepsirea pentru neîndeplinirea de către conducătorul de vehicul Dragușciuc Gheorghe a indicației legale dată de agenții de circulație și intimidarea lor, aplicând violența fizică victimelor în forma cea mai gravă de încălcare a libertății persoanei; conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii și în cadrul cercetării judecătorești - lipsind efortul în conștientizarea crimei comise și consecințelor ei, ceea ce denotă lipsa posibilităților ambilor inculpați de a se corija.

De asemenea, prima instanță a reținut și faptul că în localitatea unde domiciliază inculpații, de către organul administrației publice locale, se caracterizează a fi persoane cu comportament pozitiv, iar din cazierul judiciar rezultă că nu au precedente penale.

În același context, instanța de apel a relevat asupra corectitudinii concluziei primei instanțe de a înceta procesul penal în privința inculpatului Vasilachi Vasile pe capătul de acuzare privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, or s-a constatat cu certitudine că infracțiunea săvârșită de către inculpatul Vasilachi Vasile face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și a fost comisă în noaptea de 02 spre 03 octombrie 2012, iar de la comiterea acțiunilor infracționale a trecut mai mult de 5 ani, fapt ce conform prevederilor art.53 lit. g) Cod penal și art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, duce la necesitatea încetării procesului penal în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

4.3. În continuare, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiate argumentele invocate în apel de către partea vătămată Dragușciuc Gheorghe, în partea ce ține de acțiunea civilă înaintată, prin care solicită încasarea de la Vasilachi Vasile și Țaran Mihail în mod solidar în beneficiul său a sumei de 105 375 lei, care constă din - prejudiciului material în sumă de 3 403 lei, prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei, cheltuieli de asistență juridică pentru depunerea cererii de apel în sumă de 1 000 lei și 972 lei - o parte din cheltuielile de transport suportate pentru deplasările la ședințele de judecată, considerând că acțiunea civilă urmează a fi admisă parțial cu casarea sentinței în partea încasării prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecată.

Astfel, cu trimitere la prevederile art.art.219 alin.(2), (4), 225 alin.(1), (2), (3) Cod de procedură penală și art.art.1422, 1423 Cod civil, instanța de apel a ajuns la concluzia de a dispune spre încasare de la inculpații Vasilachi Vasile și Novoloacă Ștefan în beneficiul părții vătămate Dragușciuc Gheorghe câte 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, apreciindu-le drept echitabile, suficiente și pasibile de a aduce satisfacție morală și capabilă să remedieze suferințele suportate de partea vătămată.

Cu referire la capătul de cerere privind încasarea prejudiciului material în contul lui Dragușciuc Gheorghe a sumei de 3 403 lei, cheltuieli de asistență juridică pentru depunerea cererii de apel în sumă de 1 000 lei și 972 lei - o parte din cheltuielile de transport suportate pentru deplasările la ședințele de judecată, instanța de apel a concluzionat de a o admite parțial, și anume a încasa în mod solidar de la inculpații Vasilachi Vasile și Țaran Mihail cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1 000 lei, ce se confirmă prin bonul de plată nr.ED 503396 din 15.01.2018 (f.d.73) și suma de 772,54 lei, confirmată prin bonurile fiscale nr.0033 din 28.12.2017 în sumă de 290 lei și nr.5362 din 01.12.2017 în sumă de 482,54 lei, cu titlu de cheltuieli

judiciare, suportate pentru deplasările la ședințele de judecată (f.d.74).

În rest, a dispus respingerea cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3 403 lei solicitată în cererea de apel, deoarece aceasta a fost încasată deja de către prima instanță la soluționarea acțiunii civile, la fel nu a fost reținută ca fiind plauzibilă și pasibilă încasării suma de 200 lei, confirmată prin bonul fiscal nr.0059 din 04.10.2017 (f.d.74), or, din materialele cauzei, la data respectivă nu se atestă vreo ședință de judecată în prezenta cauză penală, iar partea vătămată nu a motivat și nici nu a probat necesitatea efectuării acestor cheltuieli.

5. Inculpații Vasilachi Vasile și Țaran Mihail au contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor au invocat că, instanța de apel nu a cercetat și analizat suplimentar declarațiile martorilor acuzării deși inculpații au solicitat audierea lor suplimentară, astfel dând o apreciere greșită probelor administrate în cauză.

Mai mult, în decizia sa instanța de apel face trimitere la declarațiile martorilor Volscaia Raisa, Rudei Nina, Pasat Vasile, Zolotcov Ruslan, Romandaș Oleg, care nu au fost audiați în ședință și declarațiilor cărora nu au fost date citire, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art.414 alin.(3) Cod de procedură penală.

Consideră inculpații că, pe cauza dată nu au beneficiat de: „...dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil... (...) de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, (...) având, în special dreptul să fie informați în mod amănunțit, asupra naturii și acuzației aduse împotriva lor”.

Instanța de apel respingând apelul, nu a respectat normele de drept procesual limitându-se doar la audierea inculpaților și a părților vătămate, declarații contradictorii, or, Novoloacă Ștefan complet a renunțat la declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale motivând că a fost influențat.

Probatoriul decisiv pe care instanța de apel și-a întemeiat hotărârea de condamnare a fost obținut contrar principiilor nemijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei, or, instanța de apel nu era în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de către prima instanță dacă acestea nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel.

Mai mult, instanța de apel în decizia sa a invocat pasaje ale declarațiilor depuse în ședința de judecată de partea vătămată Dragușciuc Gheorghe care însă nu a dat astfel de declarații, astfel pct.7, 11, 12, 13, 14 din decizie nu sunt veridice și doar din aceste motive a fost respinsă cererea părții apărării de a fi demonstrată interceptarea video făcută la IP Sîngerei cu participarea lui Dragușciuc Gheorghe, care demonstrează lipsa cauzării acestuia a durerilor fizice puternice.

Menționează recentii că, acuzarea nu a prezentat probe directe sau indirecte ce ar dovedi vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii de tortură.

Semnul calificativ - provocarea unei dureri puternice, fizice, părților vătămate Dragușciuc Gheorghe și Novoloacă Ștefan, greșit a permis încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în art.309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal, fiind trecut cu vederea faptul că procesul penal a fost încetat din motivul intervenției termenului prescripție tragerii la răspundere penală potrivit art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Astfel, consideră recurenții că, instanțele de fond nu au stabilit prezența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal, care constă

în acțiunea de provocare a unei dureri puternice fizice atât lui Dragușciuc Gheorghe, cât și lui Novoloacă Ștefan.

Subsidiar recurenții au indicat că, instanțele de fond nu s-au expus asupra faptului că art.309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal, care era în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii a fost abrogat.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.art.414 alin.(1) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că, în ședința instanței de apel, avocatul Malanciuc Ion, care reprezenta interesele inculpaților, a solicitat audierea martorilor Voliscaia Raisa, Romandaș Oleg, Zolotcov Ruslan și Pasat Vasile, asumându-și responsabilitatea de a asigura prezența acestora, însă instanța de apel a respins cererea, invocând că martorii au fost audiați în prima instanță potrivit tuturor rigorilor Codului de procedură penală, fără a ține cont de faptul că, avocatul Malanciuc Ion a intervenit în proces, întru reprezentarea drepturilor și intereselor inculpaților Vasilachi Vasile și Țaran Mihail, în prima instanță, la finalizarea cercetării judecătorești, iar luând cunoștință cu materialele cauze și constatând divergențe între declarațiile martorului Voliscaia Raisa și înregistrarea video, a solicitat audierea suplimentară a acestui martor, însă demersul avocatului a fost respins fără o careva motivare (f.d.25, 36, 112 Vol. IV).

Potrivit art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

La fel, instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare.

În orice caz, se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Potrivit art.24 alin.(3) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza

sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Egalitatea părților în proces se exprimă prin aceea că ele se folosesc de drepturi egale în administrarea probelor, participarea la examinarea lor și înaintarea cererilor. Principiul contradictorialității asigură atât dreptul părților de a prezenta și discuta întregul material probator, cât și dreptul părților de a-și expune părerea și argumentarea ei în fapt și drept, cu privire la toate problemele ce trebuie soluționate. Așezarea judecării pe principiul contradictorialității implică egalitatea de „arme” între învinuire și apărare, între susținerea pretențiilor și combaterea lor.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a înlăturat eroarea admisă de prima instanță, însă repetat a refuzat părții apărării audierea suplimentară a martorilor, prin ce le-a îngăduit posibilitatea de a-și forma apărarea în urma eludării divergențelor apărute la studierea materialelor cauzei penale.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de inculpați, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2018, în cauza penală în privința lui *Vasilachi Vasile xxxxx* și *Țaran Mihail xxxxx* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 18 aprilie 2019.

Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Nadejda Toma
Elena Cobzac
Victor Boico